

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В ШКОЛАХ РІЗНИХ ТИПІВ

Федоренко Євгенія

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту



Анотація

В статті представлені результати власних досліджень визначення рівня теоретичної підготовленості учасників старших класів, які навчаються в школах різних типів. Проаналізовані різниця рівня теоретичних знань учасників в залежності від типу навчального закладу. Визначено, що особливості навчально-виховного процесу навчального закладу впливають на рівень теоретичної підготовленості старшокласників.

Ключевые слова: теоретична підготовленість, старшокласники, школи різних типів, навчально-виховний процес.

Annotation

The article presents the results of research to determine the level of theoretical preparedness of high school students who are studying in schools of various types. It was analyzed that the differences of the level of theoretical knowledge of students depend on the type of school. It was determined that the characteristics of the educational process, the school affect the level of theoretical preparedness of school students.

Key words: theoretical preparedness, high school students, school of different types, educational process.

Постановка проблеми. В останні роки простежується тенденція до зниження рівня здоров'я, рівня рухової активності, до переважаючого пасивного способу життя учнів-старшокласників.

Крім того, фізкультурно-спортивна діяльність не входить у коло життєво важливих потреб у переважній більшості школярів [2, 7, 8].

Важливим напрямком вирішення цієї проблеми, на думку багатьох вчених [3, 5], є виховання відповідальності в учнів за свій фізичний стан, що, у свою чергу, зумовить підвищення усвідомленого ставлення до виконання учнями фізичних вправ, дотримання правил особистої гігієни та раціонального харчування, загартовування, активний відпочинок, що підвищить рівень їх фізичного стану.

Сьогодні знання з фізичної культури у системі шкільної освіти є складовою частиною процесу фізичного виховання, підґрунтям підвищення мотивації та інтересу до занять фізичною культурою [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основою формування теоретичних знань з фізичної культури, які є необхідною складовою фізкультурної освіти, – є “способи діяльності”, тобто рухові вміння та навички, за рахунок яких виконуються різноманітні фізичні вправи. Таким чином теоретичні знання безпосередньо впливають на якість процесу фі-

зичного виховання учнів. В процесі формування теоретичних знань з фізичної культури активно застосовуються зв'язки з іншими предметами шкільної програми (анатомія, біологія, фізика тощо). Крім того залучаються знання з інших наукових галузей (гігієна, медицина, фізіологія, валеологія тощо). Такі міжпредметні та міжнаукові зв'язки дозволяють використовувати відомості вищезазначених предметів та галузей знань у процесі фізичного виховання для успішного вирішення завдань фізкультурної освіти [1, 3, 6].

Аналіз даних літературних джерел свідчить, що сучасна школа, з відходом від уніфікованої системи навчання, відзначає появу шкіл нового типу (спеціалізованих шкіл, гімназій, колегіумів, ліцеїв тощо). Тепер кожна середня загальноосвітня школа характеризується певними організаційними, змістовними, технологічними та матеріально-технічними нововведеннями у своїй діяльності. Ставлення до стану здоров'я дітей в різних навчальних закладах має свої особливості, які залежать, в першу чергу, від матеріально-технічної бази закладу, в другу, – від організації навчально-виховного процесу, при якому формуються сприятливі для здоров'я дітей умови протягом уроку, перерви, у позакласній роботі [2, 5].

Зв'язок роботи з науковими програмами та практич-



ними завданнями. Робота виконана відповідно до Зведеного плану науково-дослідної роботи на 2011-2015 роки за напрямом 3.1 «Вдосконалення програмно-нормативних засад фізичного виховання в навчальних закладах» номер державної реєстрації 0111U001713.

Мета дослідження. Розробити комп'ютерну програму для оцінки теоретичної підготовленості старшокласників з навчальної дисципліни „Фізична культура” та визначити рівень теоретичної підготовленості старшокласників, які навчаються у школах різних типів.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел; комп'ютерне тестування; методи математичної статистики.

Організація дослідження. Дослідження проводилося на базі середньої загальноосвітньої школи №118, гімназії №3 та середньої загальноосвітньої школи №75 м. Дніпропетровська.

В експерименті взяли участь 250 старшокласників (учні середньої загальноосвітньої школи №118: 50 – юнаків, 50 – дівчат; учні гімназії №3 (школа з підвищеним розумовим навантаженням): 50 – юнаків, 50 – дівчат; учні спецкласів СЗОШ №75 (спеціалізація – баскетбол): 25 – юнаків, 25 – дівчат.

Результати дослідження та їх обговорення. Нами була проведена оцінка теоретичної підготовленості учнів старших класів, які навчаються в школах різних типів.

Для оцінки теоретичної підготовленості старшокласників з навчальної дисципліни „фізична культура” нами була використана комп'ютерна програма, яка містить тестові запитання.

Програма складається з декількох „вікон”. На першому вікні можна побачити „Меню” на якому зображено „кнопку” з назвою тести.

Далі програма переходить безпосередньо до самого тестування, яке складається з 24 запитань. На кожне запитання є 4 варіанти відповіді (Рис.1).

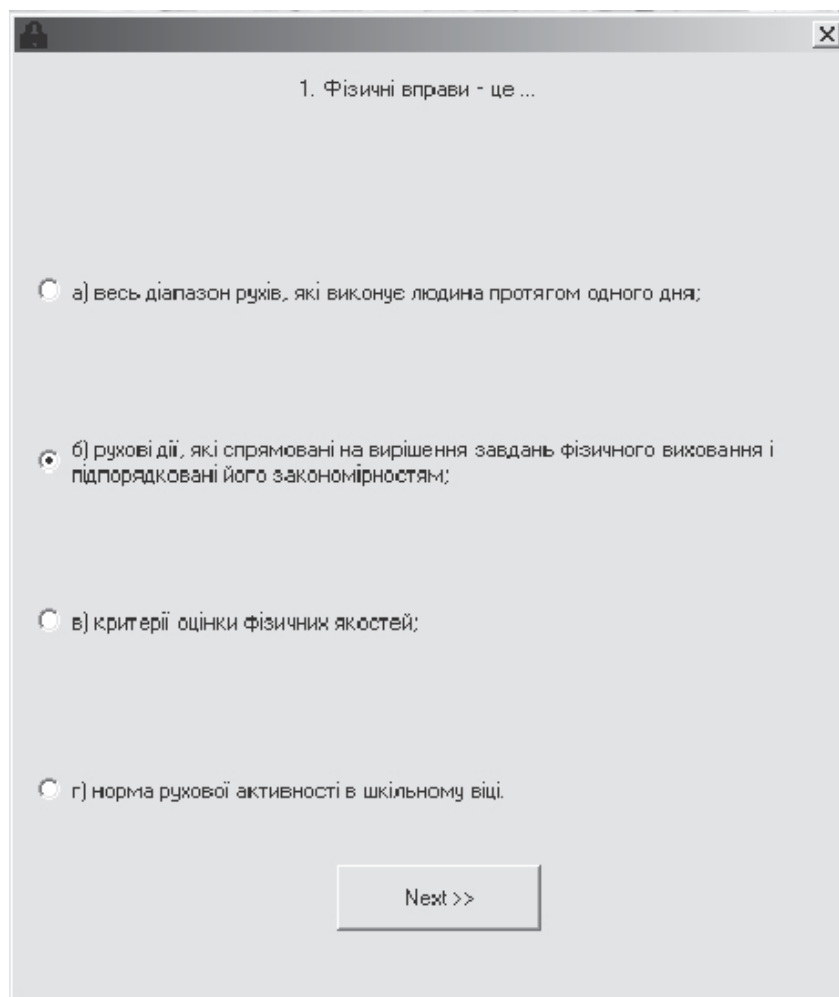


Рис.1 Фрагмент комп'ютерної програми для оцінки теоретичної підготовленості старшокласників з навчальної дисципліни „Фізична культура”: Перелік запитань.

Якщо учень вірно відповідає на запитання, то він отримує 0,5 бала, і, відповідно, якщо відповідь не вірна, то він балів не отримує. Після відповіді на останнє 24-те запитання, програма переключиться на „вікно”, в якому міститься інформація скільки балів заробив учень (Рис.2).

Отримані результати (Таблиця 1) свідчать про те, що у дівчат усіх шкіл результати вищі ніж у юнаків, що свідчить про те, що дівчата більш сумлінно підходять до вивчення теоретичного матері-

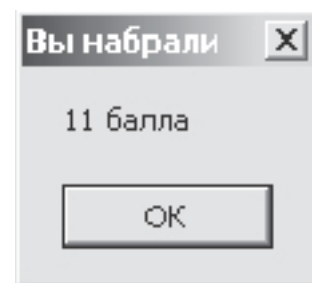


Рис.2 Фрагмент комп'ютерної програми для оцінки теоретичної підготовленості старшокласників з навчальної дисципліни „Фізична культура”: Результат тестування.



Показники теоретичної підготовленості старшокласників, які навчаються в школах різного типу.

Показники	КЗОСЗШ № 118		Гімназія № 3		КЗОСЗШ № 75 (учні спецкласів)		σ_{1-2}		σ_{2-3}		σ_{1-3}	
	юн. (n=50)	дів. (n=50)	юн. (n=50)	дів. (n=50)	юн. (n=50)	дів. (n=50)	юн. (n=50)	дів. (n=50)	хл.	дів.	хл.	дів.
$\bar{x} \pm \sigma$	5,14±1,73	6,6±1,6	8,6±1,62	9,1±1,83	7,7±1,6	8,52±1,3	$\alpha < 0,05$					
m	0,24	0,2	0,32	0,38	0,2	0,18						

Примітки: α_{1-2} - достовірність різниці при порівнянні між учнями КЗОСЗШ №118 та гімназії №3;

α_{2-3} - достовірність різниці при порівнянні між учнями та гімназії №3 та КЗОСЗШ №75;

α_{1-3} - достовірність різниці при порівнянні між учнями КЗОСЗШ №118 та КЗОСЗШ №75.

алу з навчальної дисципліни «фізична культура».

Найкращі результати показали учні гімназії №3, відмінність достовірною ($\alpha < 0,05$) з результатами учнів КЗОСЗШ №75 та КЗОСЗШ №118, що свідчить про те, що в гімназії значна увага приділяється підвищенню рівня теоретичних знань учнів з навчальної дисципліни «фізична культура».

Окрім того, гімназія №3 – школа з підвищеним розумовим навантаженням, отже високі результати тестування рівня теоретичних знань свідчать про високий рівень знань в інших дисциплінах і високі бали є результатом міжпредметних зв'язків. Нижче результати в учнів КЗОСЗШ №75, достовірність змін ($\alpha < 0,05$) у юнаків. У дівчат КЗОСЗШ №75 і гімназії №3 відсутня достовірність ($\alpha > 0,05$). Найнижчі бали в учнів КЗОСЗШ №118, відмінність достовірною з результатами інших навчальних закладів, як у юнаків, так і у дівчат ($\alpha < 0,05$), що свідчить про те, що в даному навчальному закладі недостатня увага приділяється теоретичній підготовленості учнів з навчальної дисципліни «фізична культура».

Висновки

1. Вивчення наукової та методичної літератури дозволило виявити, що на рівень теоретичної підготовленості впливають від-

мінності в організації навчального процесу закладу освіти.

2. Для визначення рівня теоретичної підготовленості було розроблено комп'ютерну програму для оцінки теоретичної підготовленості старшокласників з навчальної дисципліни „Фізична культура”.

3. Дослідження рівня теоретичної підготовленості учнів старших класів виявили, що найкращі результати в учнів гімназії №3, що свідчить про те, що значна увага в навчальному закладі приділяється рівню теоретичних знань учнів з навчальної дисципліни «фізична культура», а також ці результати підтверджують наявність міжпредметних зв'язків, завдяки чому найвищі бали отримані саме учнями гімназії №3 у порівнянні з учнями інших шкіл.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження будуть присвячені визначенню кореляційних взаємозв'язків між рівнем фізичної та теоретичної підготовленості учнів старших класів, які навчаються в школах різних типів.

Література:

1. Бишевец Н. Досвід застосування комп'ютерних технологій у процесі підсумкового контролю знань у вузах фізкультурного профілю / Н.Бишевец // Спортивний вісник придні-

пров'я. – Дніпропетровськ. – 2005. - №2. – С. 72 – 75.

2. Долбишева Н. Г. Теоретико-методичні основи формування знань про фізичне здоров'я в системі фізичного виховання у старшокласників: дисертація кандидата наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.02 / Н. Г. Долбишева. - К., 2006. – 213с.
3. Зварищук О. Формування цінності „Високий рівень фізичного стану” – одна із складових виховання відповідальності старшокласників за свій фізичний стан / О. Зварищук, Т. Матвійчук // Молода спортивна наука України. – Львів. – 2007, вип. 11, том 4. – С. 207.
4. Жукова О. С. Формування пізнавальної активності студентів при застосуванні в навчальному процесі нових інформаційних технологій / О. С. Жукова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХДАДМ (ХХГП). – 2008. - №6. – С. 22-25.
5. Когут І. Вплив рухового режиму на фізичний розвиток дітей 6-8 років, які навчаються в школах різного типу / І.Когут // Спортивний вісник Придніпров'я. – Дніпропетровськ, ДДІФКС. 2004.-№ 7. – С. 143-146.



6. Москаленко Н. В. Застосування комп'ютерних технологій для тестування теоретичних знань дітей молодшого шкільного віку Н. В. Москаленко, В. Б. Єфимов // Спортивний вісник Придніпров'я. – Дніпропетровськ. - 2006. - №1. – С. 56 – 59.
7. Allen J. B. Fostering a learning environment: Coaches and the motivational climate / J. B. Allen, K. Hodge // International Journal of Sport Science & Coaching. - Vol.1. – 2006. - P.261-276.
8. Kjenniksen L. Attitude to physical education and participation in organized youth sports during adolescence related to physical activity in youth adulthood // Research Quarterly for Exercise and Sport. – 2010. - P.163-175.

